

Le deuxième chariot

ཤིང་རྩ་གཉིས་པ་ནི།

Le deuxième chariot

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

ཤིང་གཞི་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, après avoir fait une offrande rituelle, un brahmane monta sur un chariot et entra dans la ville, suivi de son entourage et de ses serviteurs. Il ressentit de la joie à la vue du Bienheureux qui rentrait au monastère après avoir fait l'aumône. À ce moment, le Bienheureux sourit.

དེའི་ཆོ་བས་ཟེའི་ཁྱེད་ཞིག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ནས་

À cette époque, un brahmane fit une offrande rituelle et

ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ་

il monta sur un chariot et

འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གཡོག་བྱས་ནས་

avec [comme] serviteurs l'assemblée de son entourage,

མཉན་དུ་ཡོད་པ་འི་ནང་དུ་ཆས་སོ། །

il entra dans Śrāvastī.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་མཉན་དུ་ཡོད་པར་བསོད་སྦྱོར་སེམས་མཛད་

Le Bienheureux, lui aussi, faisait l'aumône à Śrāvastī et

མཉན་དུ་ཡོད་པ་ནས་སྤར་གཤེགས་པ་དང་

il rentra de Śrāvastī. Puis,

དེ་དག་འབ་སྦྱིས་ནས་

il ressentit de la joie et

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བཏྱས་སོ། །

il regarda le Bienheureux.

དེའི་སྐབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇུག་

À ce moment, le Bienheureux sourit et

Chaque fois qu'un sourire s'esquisse sur le visage d'un Bienheureux Bouddha, naturellement, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs sont émis de sa bouche. Certains s'orientent vers le bas, d'autres vers le haut. Ceux qui se dirigent vers le bas vont chez les êtres infernaux de Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus. Ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds quand ils les touchent. Ils réchauffent les être des enfers froids quand ils les touchent. Ainsi, les souffrances de ces êtres sont soulagées.

འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ།

ceci, quand les Bienheureux Bouddhas sourient, [c'est] la nature [des sourires] que

དེའི་ཚེ་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་བྱུང་ནས་

à ces moments, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs
sont émis de sa bouche et

ལ་ཅིག་ནི་འོག་དུ་འགྲོ་ཞིང་།

certains vont vers le bas.

ལ་ཅིག་ནི་ལྷོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་།

Certains vont vers le haut.

འོག་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་དང་ཐིག་ནག་[54b]དང་། བསྐྱུས་འཛོམས་དང་། ཅུ་འབོད་དང་། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་།

ཚབ་དང་། རབ་དུ་ཚབ་དང་། མནར་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་། རྒྱ་བྱར་རྩོལ་དང་། ས་ <«གཡུང་»+སོ> ཐམས་ཐམས་ <«ཙྰ»+ག> དང་། གྱི་རྒྱད་ཟེར་བ་ <«གཡུང་»-ག>

> དང་། ལ་རྒྱ་ཟེར་བ་ <«གཡུང་»-ག> དང་། ལྷུད་པལ་ལྷར་གསལ་པ་དང་། སད་མ་ལྷར་གསལ་པ་དང་། སད་མ་ལྷར་གསལ་པ་ཆེན་པོར་སོང་ནས།

Ceux qui vont vers le bas vont chez les êtres infernaux de
Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-
Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-
Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-
Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-
un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus et

ཚབ་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་བསེལ་བར་བྱར་ཏི་

ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds et

འབབ་ <«གཡུང་»འབབ> བོ།

ils les touchent (lit. tombent).

གང་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་ནི་ <«གཡུང་»«ལི་»«ཤེ་»«རྩར་»«ཙྰ»«ཞེལ་»-ནི> རོ་བར་བྱར་ཏི་

Ils réchauffent les êtres des enfers froids et

འབབ་བོ།

ils les touchent (lit. tombent).

དེས་ན་ <«གཡུང་»«ལི་»«ཤེ་»«རྩར་»«ཙྰ»«ཞེལ་»དེ་ནས> སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ <«གཡུང་»«ལི་»«ཤེ་»«རྩར་»«ཙྰ»གིས> གཞོད་པའི་བྱུད་པར་རྣམས་ཅེ་ཞེས་ <«རྩར་»གཞིལ> བར་བྱར་ཏི་

།

Ensuite, les souffrances particulières de ces êtres sont amenuisées.

« Que se passe-t-il ? se demandent ces êtres. Serions-nous morts ? Serions-nous né ailleurs ? »
Alors, le Bienheureux Bouddha leur fait voir une émanation afin qu'ils ressentent de la dévotion.
Ils la voient et pensent : « Hé ! Nous ne sommes ni morts ni nés ailleurs. C'est cet être que nous
voyons pour la première fois qui a soulagé nos souffrances par sa présence. » La joie parfaite
qu'ils ressentent à l'égard de cette émanation épuise les actions qui les avaient tirés vers les
mondes infernaux, qu'ils quittent pour naître chez les dieux ou les hommes, où ils pourront
appréhender les vérités.

དེ་ནས་དེ་དག་འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏི།

Ensuite, ils pensent ceci : «

གྲུ་

Hé !

ཅི་

Qu' [en est-il] ?

བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་སམ་

Sommes-nous morts et partis de cet endroit ?

འོན་ཏེ་གཞན་དུ་སྐྱེས་སམ་སྟེ་མོ།

Ou bien sommes-nous nés ailleurs ? »

དེ་ནས་དེ་དག་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེས་པ་འགྲེད་པར་མཛད་དེ།

Ensuite, pour développer leur dévotion, le Bienheureux émet une
émanation et

དེ་དག་གིས་སྐྱལ་པ་མཐོང་ནས་

ils voient cette émanation et

འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ།

ils pensent ceci : «

ཀྲེ་མ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེ་» «རྩུང་» «ཙོ་» «ཞོལ་» —ག>

Quelle merveille !

ཅི་

Qu' [en est-il] ?

བདག་ཅག་ནི་འདི་ནས་ཀྱང་གི་འཕྲོས་པར་མ་གྱུར་ལ་

Nous ne sommes pas morts ni partis de cet endroit. De plus,

གཞན་དུ་ཡང་ <«གཡུང་» «ཤེ་» —ཡང> མ་སྐྱེས་མོད་ཀྱི་ <«གཡུང་» «ཤེ་» ཀྲིམ>།

nous ne sommes pas nés ailleurs, mais

འོན་ཀྱང་སྔོན་མ་གྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སྣང་བ་འདིའི་མཐུས། བདག་ཅག་གི་ <«གཡུང་» «ཤེ་» གིས།> གཞོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅེ་ཞེས་བ་ ར་གྱུར་ཏོ་ <«གཡུང་» «ཤེ་» རྒྱུ་མོ།>

།

pourtant, cet être que nous voyons et qui n'était pas apparu avant, c'est grâce à lui que les particularités de nos maux sont amenuisées. »

དེ་ནས་དེ་དག་སྐྱལ་པ་ལ་སེམས་མཐོན་པར་ <«ཞོལ་» ག> དགའ་བར་གྱུར་ནས་

Ensuite, ils sont emplis d'une joie entière pour cette émanation et

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ <«ཙོ་» བར> སྦྱང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཟད་དེ་

ils épuisent les actions qui leur font faire l'expérience des êtres des enfers et

ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་ <«གཡུང་» གཞོད> དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་དེར་ཉིང་མཆོམས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ils passent la lisière [de leur prochaine vie] chez les dieux et les hommes où ils pourront appréhender (lit. seront des réceptacles pour) les vérités.

Les rayons de lumière qui se dirigent vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, des Trente-Trois, de Sans-Affrontement, de Tuṣita, de Délices-des-Productions, de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, du monde de Brahmā, des Prêtres-de-Brahmā, de Grand-Brahmā, de Lueur, de Lumière-Infinie, de Lumière-Claire, de Petite-Vertu, de Vertu-Infinie, de Vertu-Étendue, de Sans-Nuages, de Naissance-des-Vertus, de Grands-Fruits, de Grandeur-Moindre, de Sans-Affliction, de Vision-Excellente, de Vision-Inouïe, et de Culminant. Ils y font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཅུ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེ་» བཞུ།> ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་རྣམས་དང་། དགའ་

ལྷན་རྣམས་དང་། འཕྲལ་དགའ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་རྣམས་དང་། ཆོངས་རིས་རྣམས་དང་། ཆོངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་རྣམས་དང་། ཆོངས་པ་

ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། འོད་རླངས་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་འོད་རྣམས་དང་། འོད་གསལ་ <«གཡུང་» བསད> རྣམས་དང་། དགོ་རླངས་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་དགོ་རྣམས་དང་།

དགོ་རླངས་རྣམས་དང་། སྤྲིན་ <«གཡུང་» སྤྲིན> མེད་རྣམས་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་ <«ཙོ་» + ག> རྣམས་དང་། མི་ཆེ་བ་ <«གཡུང་» «ཤེ་» —ག>

རྣམས་དང་། མི་གདུང་བ་རྣམས་དང་། གྲུ་ཞོམ་སྣང་རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་རྣམས་དང་། [55a] འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སོང་ནས་

Ceux qui vont vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, ceux du monde des Trente-Trois, ceux de Sans-Affrontement, ceux de Tuṣita, ceux de Délices-des-Productions, ceux de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, ceux du monde de Brahmā, ceux des Prêtres-de-Brahmā, ceux de Grand-Brahmā, ceux de Lueur, ceux de Lumière-Infinie, ceux de Lumière-Claire, ceux de Petite-Vertu, ceux de Vertu-Infinie, ceux de Vertu-Étendue, ceux de Sans-Nuages, ceux de Naissance-des-Vertus, ceux de Grands-Fruits, ceux de Sans-Grandeur, ceux de Sans-Affliction, ceux de Vision-Excellente, ceux de Vision-

Inouïe, et jusqu'à chez ceux de Culminant et

མི་རྟག་པ་ <«རྟག་»+ནམས།> དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མོ་ <«སྤྱོད་»+སྤྱོད་པ།> ། །

font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

Deux versets sont aussi proclamés :

Faites l'effort de vous retirer du monde;

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

Comme un éléphant dans une hutte d'argile,

Détruisez les hordes du seigneur de la mort.

Celui qui, pratique avec soin

Vinaya, le noble Dharma,

Abandonne la roue des naissances,

Puis épuise toutes les souffrances.

ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་ <«སྤྱོད་»+བཞིན།> པར་བྱེད་དེ།

Deux versets sont aussi proclamés :

རིས་པར་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །

Faites les efforts pour vous retirer du monde.

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པར་ <«གཞུང་»+བར།> གྱིས། །

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

འདས་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། ། འཆི་བདག་སྤྱེ་ནི་གཞོན་པར་གྱིས། །

Comme un éléphant dans une maison en argile, détruisez les armées (lit. groupes) du seigneur de la mort.

གང་ཞིག་ཆོས་འདུལ་འདི་ཉིད་ལ། ། བག་ཡོད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ། སྤྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །

Celui qui pratique (lit. se conduit) avec soin ce Dharma du Vinaya, abandonnera la roue des naissances et

སྤྱག་བསྐྱེད་ཐད་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་། ། ཞེས་

épuisera les souffrances,

རྩོད་ <«རྩོད་»+བཞིན།> པར་བྱེད་དོ། །

fut-il proclamé.

Ainsi, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme et reviennent vers le Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions passées, ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions futures, ils disparaissent par l'avant de son corps. S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers, ils disparaissent dans ses plantes des pieds. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux, ils disparaissent dans ses talons. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés, ils disparaissent dans ses gros orteils. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains, ils disparaissent dans ses deux genoux. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force, ils disparaissent dans la paume de sa main gauche. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel, ils disparaissent dans la paume de sa main droite. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux, ils disparaissent dans son nombril. S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs, ils disparaissent dans sa bouche. S'il a l'intention de révéler un

éveil des bouddhas solitaires, ils disparaissent dans le poil levé entre ses sourcils. S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait, ils disparaissent dans sa protubérance crânienne.

དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོ་འི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱོར་ནས་

Donc, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme (lit. le monde de l'étendue du grand millier des trois mille) et

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞེན་འབྲང་སྟེ།

ils reviennent vers (lit. suivent) le Bienheureux et

གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི།

si le Bienheureux a l'intention de révéler des actions passées,

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལོགས་སུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux.

མ་འོངས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler des actions futures,

མདུན་ལོགས་སུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent par l'avant.

མེས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱབས་ <«གཡང་»བར། «ཞོལ་»བསྐྱབས།> ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers,

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les plantes des pieds.

དུད་འགྲོར་སྐྱབས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux,

ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པར་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les talons.

ཡི་དགས་སུ་སྐྱབས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés,

ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོར་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans le gros orteil.

མིར་སྐྱབས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains,

ཡུས་མོ་གཉིས་སུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les deux genoux.

སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force,

ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main gauche.

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel,

ཕྱག་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main droite.

ལྷར་སྐྱབས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux,

ལྷེ་བར་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans le nombril.

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs,

ཞལ་དུ་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans la bouche.

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires,

སྒྲིན་མཚམས་ <«གཡང་»«པེ་»འཚམས།> ཀྱི་མཛོད་སྤྱར་མི་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans le poil [lové] entre les sourcils.
 གློ་མེད་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་
 S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait,
 དབྱུང་པ་གཙུག་ཏུ་རྩི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 ils disparaissent dans l'uṣṇīṣa.

Les rayons de lumière tournèrent trois fois autour du Bienheureux et disparurent dans le poil lové entre ses sourcils. L'honorable Ānanda joignit les mains et s'adressa au Bienheureux :

« De votre visage naissent d'innombrables rayons
 De lumière bariolée, dans toutes les directions.
 Ils parcourent l'espace, ils illuminent tout
 Comme le soleil ardent qui irradie partout. »

དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་
 Donc, ces rayons de lumière tournèrent trois fois autour du
 Bienheureux et
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲུར་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏོ་
 ils disparurent dans le poil [lové] entre ses sourcils.
 དེ་ནས་ཆེད་ལྷན་པ་ཀྱུན་དགའ་[55b]པོས་
 Ensuite, l'honorable Ānanda joignit les mains et
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ།

demanda au Bienheureux : «
 ཚོན་སྒྲོད་གིས་སྤེལ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཅན། ། མང་པོ་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར། །
 De nombreux et divers [rayons] formés de mille couleurs différentes.
 དེ་ཡིས་
 Ils illuminent partout dans toutes les directions,
 ཉི་མ་ཤར་བས་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པ་བཞིན། །
 comme le fait le soleil qui brille. »

Il demanda ensuite :

« Ils ne sont ni sauvages, ni arrogants, ni malcontents;
 D'eux provient tout le bien, toute la noblesse de tous les êtres,
 Sans raison, les Bouddhas, les Victorieux ne montrent pas
 Leur sourire blanc, comme la conque, comme la racine du lotus.
 Votre esprit stable voit qu'à présent, c'est le moment.
 Dispersez donc les questionnements des pratiquants.
 Le doute les ronge, ô Souverain des Conquérants,
 Répandez donc vos propos stables et bienfaisants.
 Immuables, comme l'océan, comme la reine des montagnes,
 Sans raison, les Protectors, les Éveillés ne sourient pas.
 La raison, ô grand Héros, du sourire qui est le vôtre,
 Veuillez donc l'exposer à ceux qui boivent toutes vos paroles.
 Votre verbe retentit, comme le cri du dragon,

ཡང་རྟོགས་སུ་བཅད་དེ།
Puis, en vers,
གསལ་པ།

il demanda : «
ཚིན་དང་བཤམ་ཞིང་རྒྱགས་དང་མི་དབྲེས་ <«གཡང»བའིས། «ཕེ»དབྲེས།> སྐྱངས་པ་ཡིས། | སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་དག་གི་དམ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ། | རྒྱལ་བ་དག་ལྷབ་
རྩམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆིས་པར། | པད་མའི་ཙ་དང་དུང་ <«གཡང»དུག> བཏོག་ཉལ་བུའི་འཛུམ་མི་སྟོན། |

Exempts de bestialité (lit. état sauvage), débarrassés de l'arrogance
et du mécontentement, les bouddhas qui sont la source de ce qui est
noble pour les êtres, les vainqueurs, eux qui vainquent les ennemis,
ne montrent pas sans cause ni condition leur sourire blanc comme la
racine de lotus et la couleur de la conque.

བརྟན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློང་ཡིས་དུས་བབ་མཁུན་ལགས་ན། |

[Votre] esprit qui est la stabilité elle-même sait que le moment est
venu. Donc,

དགེ་སྦྱོར་ <«གཡང»«ཕེ»«ཕེ»«སྐར»«ཙོ»«ཨོལ»སྦྱོར།> རྒྱལ་དབང་ཉན་པ་སོམ་ཉི་འཛུམ་བ་རྩམས། | ལྷབ་པ་རྒྱ་མཚོག་གི་ནི་གསུང་མཚོག་བརྟན་པ་དང་། | བཟང་པོ་
དག་གིས་ཐེ་ཆོམ་སྦྱིས་པ་བསལ་བར་གསལ། |

Veuillez disperser les questionnements des pratiquants (lit. sramana)
pris par (lit. qui ont) les doutes qui [vous] écoutent, Souverain des
Vainqueurs, par vos paroles suprêmes qui sont stables et
bienfaisantes (lit. nobles).

རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བརྟན་ <«གཡང»«ཕེ»བསྟན། «ཧ»བཏན།> པ་ཡི། | བཏོག་པོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྩམས་ཀྱི་ན་ད་ <«གཡང»ལྗིན་འདག་ «ཙོ»ལྗིན། «ཨོལ»ལྗིན་> འཛུམ་
མི་སྟོན། |

Les parfaits Bouddhas, les protecteurs qui sont aussi stables que
l’océan et la reine des montagnes, ne montrent pas leur sourire sans
raison.

གང་གི་དོན་དུ་དཔའ་བོ་འཛུམ་པ་སྟོན་མཛད་པ། | དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྦྱེ་ <«གཡང»«ཕེ»སྦྱེ།> བོ་པལ་ཆེན་ <«གཡང»ཆད། «ཕེ»ཆག།> ཉན་པར་འཛུམ། |

La raison pour laquelle [vous], Héros, avez montré votre sourire,
ceci, d’innombrables personnes aimeraient l’entendre de vous.

འབྲུག་སྤྱུ་ལྟ་བུའི་གསུང་རྒྱན་པ། | རྒྱ་མཚོག་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱངས་ཅན། | མི་མཚོག་མཚོད་པ་བགྱིད་པ་ཡི། | འབྲས་བུ་ཅིར་ <«གཡང»མི།> འབྱུར་ལུང་བསྟན་
གསལ། |

[Vous] qui possédez un verbe semblable au [tonitruant] cri (lit. son)
du dragon, qui avez un regard semblable à une vache, veuillez révéler
comment se montre (lit. devient) le résultat de faire des offrandes
au suprême des humains.

བཙུན་པ་
Vénérable,
དེ་མཁའ་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་མ་མཆིས་ཀྱིན་མ་མཆིས་པར་འཛུམ་པ་སྟོན་པར་མི་མཛད་ན།
les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne
montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. De ce fait,
བཙུན་པ་
Vénérable,
འཛུམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ལགས་

quelle est la cause de votre sourire ?

ཀློན་དག་ལགས།

Quelle en sont ses conditions ? »

— Ānanda, il en est ainsi, répondit le Bienheureux. Il en est ainsi. Effectivement, Ānanda, les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. As-tu vu le brahmane qui a ressenti de la joie envers le Tathāgata quand il l’a regardé ?

— Vénérable, je l’ai vu.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

Le Bienheureux dit : «

ཀློན་དག་འཛོ་

Ānanda,

དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །

c’est comme ceci.

དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།

C’est comme ceci. De plus,

ཀློན་དག་འཛོ་

Ānanda,

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «ལྷ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» — རྟི། » གྱུ་མེད་ཀྱི་ཉེ་མེད་པར་འཇུག་པ་མི་
མཛད་དོ། །

les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition.

ཀློན་དག་འཛོ་

Ānanda,

ཁྱོད་ཀྱིས་བྲས་ཟེ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དག་པར་སྐྱེས་ནས་

as-tu vu le brahmane qui fut empli de joie envers le Tathāgata et
བལྟས་པ་མཐོང་ངས་

qui l’a regardé ? »

བརྟུན་པ་

« Vénérable,

མཐོང་ལགས་སོ། །

je l’ai vu. »

— Ānanda, continua le Bienheureux, grâce à cette racine vertueuse, ce brahmane ne tombera pas dans les mondes inférieurs pendant treize éons. De plus, bien qu’il continuera d’errer dans le cycle des existences, il ne cessera de naître parmi les hommes et les dieux. Finalement, il naîtra en tant qu’homme, se retirera du monde, puis, sans instructeur ni instruction, il intégrera les trente-sept éléments qui dirigent vers l’éveil. Ainsi, il manifestera l’éveil des bouddhas solitaires et sera connu comme Joie le bouddha solitaire. Voici ce qu’il tirera à long terme de ses offrandes. »

ཀློན་དག་འཛོ་

« Ānanda,

བྲས་ཟེ་འདི་ནི་དག་པའི་རྩ་བ་འདིས་བསྐྱལ་པ་བརྟུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།

ce brahmane, grâce à cette racine vertueuse, ne tombera pas dans les conditions contraires pendant treize éons et

བསྐྱལ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རྣམས་དང་མི་^{<«ལི་»«ཙྰ་»—རྣམས་དང་མི།>} རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་^{<«ལྷར་»ལྷོ་ར།>} ཞིང་།

pendant treize éons, il passera la lisière [de sa prochaine vie]
parmi les dieux et les hommes et

འཁོར་བར་གྱུར་ནས་

il tournera [dans ces naissances], puis

སྲིད་པ་ཐ་མ་དང་གནས་ཐ་མ་ལ་མིར་སྦྱེ་བ་ཐོབ་ཏུ།

il obtiendra une naissance humaine lors de sa dernière existence et
dans le dernier endroit [qu'il connaîtra] et

རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་

il se retirera du monde et

དེས་སློབ་དཔོན་[56a]མེད་པ་དང་མན་ངག་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲུན་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཙྰ་^{<«གཡུང་»«ལེ་»བཅུ་གྲུ་«ལི་»ཅུ་གྲུ་>} བདུན་མངོན་དུ་བྱས་ནས་

sans instructeur et sans instructions, il intégrera les trente-sept
éléments qui correspondent à la direction de l'éveil et

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

il manifestera l'état de l'éveil des bouddhas solitaires et

རང་སངས་རྒྱས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།

il deviendra le bouddha solitaire Joie.

དེའི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།།།

Ceci est ce qu'il a obtenu de la générosité.